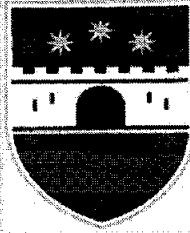

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
UNSKO-SANSKI KANTON
VLADA UNSKO-SANSKOG KANTONA

BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
THE UNA - SANA CANTON
UNA-SANA CANTON GOVERNMENT

Broj: 03-017-824/2017
Dana, 13.04.2017. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
UNSKO-SANSKI KANTON
VLADA UNSKO-SANSKOG KANTONA

Broj:	19.04.2017.
Datum:	
017-19-4-20-03/17	

SKUPŠTINA UNSKO-SANSKOG KANTONA

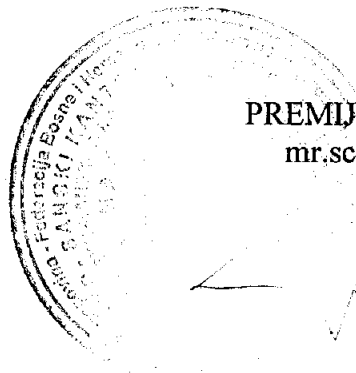
PREDMET: Program rada JU „Veterinarski zavod“ Bihać za 2017. godinu,
dostavlja se;-

Na osnovu člana 185. Poslovnika Skupštine Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 5/04), u prilogu vam dostavljamo Program rada JU „Veterinarski zavod“ Bihać za 2017. godinu, uz sljedeće:

Obrazloženje

Vlada Unsko-sanskog kantona je na sjednici održanoj dana 13.04.2017. godine, razmatrala i prihvatila Program rada JU „Veterinarski zavod“ Bihać za 2017. godinu, obrađivača JU „Veterinarski zavod“ Bihać, te vam isti dostavljamo na razmatranje.

PRILOG: - Program rada ..... (6x)

PREMIJER KANTONA
mr. sci. Husein Rošić

Husein Rošić

PROGRAM RADA ZA 2017 G.

Bihać, januar- mart 2017.g.

Ul. Omera Novljanina 6. 77000 Bihać, tel. +387-37-229-080, fax: +387-37-223-421;
e-mail: veterinarski.zavod@bih.net.ba; www.veterinarski-zavod.com

SADRŽAJ

I - UVODNI DIO	3
I - 1. Razlozi planiranja	3
I - 2. Osnovni podaci o J.U. "Veterinarski zavod" Bihać	3
I - 3. Organizacija i polje djelovanja	5
II - NORMATIVNI DIO	6
II - 1. Pravni osnov za rad (normativni okviri)	6
II - 2. Kadrovska struktura	6
II - 3. Upravni odbor	7
III - IV TEMATSKI DIO I KONTINUIRANI POSLOVI	7
Tabela 1	8
Grafikon 1	8
A - R A Z R A D A	9
A-1. Postojeće stanje	9
A-2. Ciljevi rada sa dinamikom realizacije	9
Tabela 2	9
A-3. Sa aspekta okvirne dinamike realizacije sa pojedinim koracima za istu slijedi:	11
<i>A.3.1. Proširenje laboratorijskih i uredskih kapaciteta</i>	11
<i>A.3.2. Stavljanje u funkciju novih (predviđenih) odjela, laboratorija, nabavka laboratorijske opreme i uvođenje novih metoda</i>	11
<i>A. 3.3. Stručno usavršavanje</i>	13
<i>A.3.4. Povećanje broja zaposlenih</i>	13
<i>A.3.5. Ostale aktivnosti</i>	13
Tabela 3	15
Tabela 4	16
Tabela 5	17
B.OBEZBJEĐENJE SREDSTAVA ZA REALIZACIJU CILJEVA	19
B.1. Očekivani efekti	19
C.PROJEKCIJA FINACIJSKOG DIJELA KONTINUIRANIH POSLOVA ZA 2017.GODINU	21

Tabela 6.	21
Grafikon 2.	22
C.1. Obrazloženje Plana prihoda	22
C.1.1 Prihod	22
C.1.2 Tendencia	22
C.1.3 Realizacija	22
C.1.4 Opravdanost	23
C.1.5 Opravdanost	23
C.1.6 Prihod	23
C.1.7 Očekivan	23
Grafikon 3.	24
C.2 Planirani rashodi poslovanja u 2017. godini	24
Tabela 7.	24
Grafikon 4.	27
C.2.1. Obrazloženje Plana rashoda za 2017. godinu	27
Tabela 8.	28
Grafikon 5.	29
D. ZAKLJUČNA RAZMATRANJA	29

- 2005.- formiranje Odjeljenja serologije sa parazitologijom i Odjeljenja za higijenu živežnih namirnica i vode,
2005. - počinje ispitivanje životinjskih seruma na zarazne bolesti i samim tim formiranje odjeljenja Serologije i parazitologije
2005. - formiranje odjeljenja za higijenu živežnih namirnica i vode koja se sastoji iz mikrobiološkog i fizikalno-hemisjskog dijela, sa pratećim prostorijama za uništavanje istog
2006. - uvode se nove metode kao i tehnike rada u oba odjeljenja, vrši se sistematizacija radnih mjesta. 01.12.2006.g. uveli smo ISO 9001 a i toku su aktivnosti i pripreme za akreditaciju kako laboratorija tako i osoblja (ISO 17025)
2007. - dobijena akreditacija ISO 17025
- 2008.- pokreće se laboratorija za sirovo mlijeko uz pomoć visokosofisticirane opreme
2011. - Laboratorija je reakreditirana (BATA) po standardu 17025 uz proširenje metoda
- 2011.- Pokrenuli laboratorij za rezidue
- 2012.- Uvode se četiri nove metode,
- 2012.- Pokrenuli novu laboratoriju za bolesti mliječne žlijezde,
- 2012.- Izvršili izmjene i dopune svih akata Zavoda u skladu sa procedurom i potrebnim zakonskim aktima
- 2012.- Laboratorija je akreditirana od strane Hrvatske akreditacijske agencije (HAA) za Standard 17025 po BAS EN ISO Standardima, za čije potrebe je uvedeno još 20 metoda, te time učinili
- Izveštaj o ispitivanju valjanim van granica Bosne i Hercegovine
- 2013.- Uveli Standard 14001, Sistem upravljanja okolinom, recertificirali se za Standard 9001
- 2013.- Obranili redovni nadzor za Standard 17025 kod HAA
- Proširili broj prijavljenih metoda za akreditaciju kod BATA-e
- 2013.- Uradili rekonstrukciju laboratorijskog i službenog prostora JU „ Veterinarski zavod“ Bihać, te
- kompletne uvjete rada uposlenih doveli na visoki nivo
2014. - Obranili redovni nadzor za Standard 17025 kod HAA i BATA-e
2014. - Uveli 10 novih metoda i onima koje su potrebne validirali, akreditirali i stavili u proces rada
- gdje spada i CEP projekat
2014. – aplicirali i dobili projekat kod evropskih predpristupnih fondova po prvi put u vrijednosti 686.000,00 KM
- 2014.- Kalibrirali analize sirovog mlijeka za KOZIJE MLJEKO i time postali prva u BiH laboratorija gdje je na isti način moguć otkup kozijeg mlijeka kao i kravljeg kroz analize mlijeka
- 2015.- Uradili i isfinansirali konverziju kravljeg i kozijeg sirovog mlijeka za potrebe Države zbog dolaska FWO inspekcije a vezano za izvoz sirovog mlijeka u EU.
- 2015.- Obnovili akreditaciju kod BATA ušli u treći ciklus
- 2015.- U sklopu projekta BEE PROMOTED započeli realizaciju projekta, organizirali 4 radionice, nabavku opreme za pčelare, formiranje centra za reprodukciju matice itd.
2016. – Završili implementaciju projekta BEE PROMOTED u potpunosti,
- 2016.- Aplicirali na IPA project prekogranične suradnje sa Agronomskim fakultetom Zagreb vrijedan 1.500 000 Eura – prošli prvi krug eliminacija
- 2016.- Opremili laboratorij za kontrolu kvalitete meda, obnovili vozni park komplet.

I – 3. Organizacija i polje djelovanja

Sukladno Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih mjesta na koji je suglasnost dala Vlada USK-a (br.:03-017-2535/2013 od 21.03.2013 g.) predviđeno je da se planirani poslovi iz nadležnosti Zavoda obavljaju u okviru jednog općeg i četiri stručna Odjela sa pripadajućim laboratorijama:

Direktor: zadužen za vođenje politike Zavoda, organiziranjem rada i rukovođenjem kroz Pravila i ostala akta zavoda uz nadzor upravljačke strukture.

- **Menadžer kvaliteta** (Quality Manager-QM menadžer)

Osnova rada QM- menadžera je da rukovodi implementaciju svih uvedenih standarda, vrši njihovu provedbu u smislu nadzora, obrađuje izmjene i dopune, te vrši edukaciju uposlenih u smislu istih.

- **Opći odjel** predstavlja administrativni dio Zavoda koji je na čelu s Načelnikom odjela zadužen za provođenje općih odluka, saglasnosti i zaključaka uprave i direktora koje se odnose na organiziranje rada i rukovođenjem kroz Pravila i ostala akta zavoda uz nadzor direktora. Predviđena pravna, financijska i informatička podrška u svom djelokrugu rada pretpostavlja zadatke shodno opisu poslova iz navedenog pravilnika.

- **Odjel za higijenu i tehnologiju namirnica animalnog porijekla i vode:**

- a/ Laboratorij za mikrobiologiju hrane, vode i hrane za životinje,
- b/ Laboratorij za kontrolu kvaliteta hrane, vode i predmeta opće upotrebe,
- c/ Laboratorija za rezidue

Osnov rada Odjela čine detaljne i propisane mikrobiološke, fizikalno-kemijske, biorezidualne i rezidualne analize namirnica animalnog porijekla s ciljem utvrđivanja njihove mikrobiološke, higijenske i kvantitativno kvalitativne ispravnosti i valjanosti za upotrebu u ishrani ljudi i životinja.

- **Odjel za kontrolu kvaliteta sirovog mlijeka:**

- a/ Laboratorij za kontrolu sirovog mlijeka,
- b/ Laboratorij za bolesti mliječne žlijezde,

Osnov rada Odjela čine propisane analize sirovog mlijeka s ciljem utvrđivanja njihove mikrobiološke, higijenske i kvantitativno kvalitativne ispravnosti i valjanosti za otkup i preradu, a namjenjeni za ishranu ljudi.

- **Odjel za epidemiologiju i zarazne bolesti:**

- a/ Serološki laboratorij za dijagnostiku bakterijskih i virusnih bolesti i molekularnu biologiju,
- b/ Laboratorij za patomorfološku dijagnostiku (perad)
- c/ Laboratorij za invazione bolesti, bolesti peradi, pčela i riba
- d/ Služba za epizootiologiju.

Odjel je zadužen za vršenje i provođenje dijagnostičkih postupaka i metoda u cilju utvrđivanja sumnje ili postojanja određenih zaraznih i parazitarne bolesti kod određenih vrsta i kategorija životinja kao i zoonoza (zaraznih bolesti koje se prenose sa životinja na ljude).

II – NORMATIVNI DIO

II - 1. Pravni osnov za rad (normativni okviri)

U definiranju i izradi Programa rada Zavoda za 2017.godinu kao polazna osnova, u obzir su uzeti sljedeći normativni akti:

- Zakon o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave (Službeni glasnik USK-a br.10/05),
- Uredba sa zakonskom snagom o javnim ustanovama
- Zakon o Javnim Ustanovama FBiH, USK-a
- Zakon o Vladinim, ministarskim i drugim imenovanjima F BiH
- Pravila J.U. "Veterinarski zavod" Bihać, broj 01-108-1/13 od 24.01.2013
- Pravilnik o radu J.U."Veterinarski zavod" Bihać, broj 01-109-1/13 od 24.01.2013 god.
- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih mjesta u J.U."Veterinarski zavod"Bihać, broj 01-110-1/13 od 24.01.2013.god., Odluka o izmjenama i dopunama 01-422-1/15, od 29.4.'15.
- Pravilnik o Platama i drugim primanjima, 2009g.,Odluka o izmjenama i dopunama 2013.god., Odluka o izmjenama I dopunama 01-424-1/15, od 29.4.'15; 01-1674-1/16, od 1.12.'16.
- Pravilnik o formiranju cijena J.U."Veterinarski zavod" Bihać 01-105-2/13 od 24.01.2013 g.
- Pravilnik o internom poslovanju J.U."Veterinarski zavod" Bihać 2013.god.
- Etički kodeks JU"Veterinarski zavod" Bihać2013.god.
- Pravilnik o zaštiti na radu J.U."Veterinarski zavod" Biha,2012.god.
- Pravilnik o zaštiti od požara J.U."Veterinarski zavod" Bihać, 2012.god.
- Pravilnik o blagajničkom poslovanju, 01-979-2/15, od 26.10.2015.g.
- Pravilnik o računovodstvu, be. 01-573-1/16, od 30.3.2016.g.
- Pravilnik o akademskom obrazovanju i stručnom usavršavanju, br: 01-314-1/16, od 12.2.2016.g.
- Zakon o veterinarstvu u FBiH ("Službene novine FBiH", br. 46/00),
- Zakon o veterinarstvu u BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 34/02)
- Pravila koja nalažu uvedeni evropski standardi/akreditacije
- **Odluka o metodologiji i rokovima za izradu programa rada i izvještaja o radu br. 01-02-3-672/14 od 03.02 2014., zaprimljen 13.03.2014 godine;**
- Zakon o javnim nabavkama BiH ("Službeni glasnik BiH", broj),
- Upustva, odluke, zaključci Upravnog odbora Ustanove, Vlade i Skupštine USK-a,
- drugi podzakonski akti, uredbe, pravila i programi FBiH, BiH, koji su u vezi s djelokrugom rada, te drugi akti Zavoda.

II - 2.Kadrovska struktura

Kao naučno-dijagnostička Ustanova, Zavod trenutno upošljava slijedeće kadrove, koji su vezani za

Ustanovu s ugovorima o radu na ne određeno vrijeme:

- Doktor veterinarske medicine u zvanju Magistra nauka ----- 4
- Dipl. Ing. Prehrambene tehnologije u zvanju Doktora nauka -----1
- Dipl.ing. Prehrambene tehnologije u zvanju Magistra -----1
- Dipl.ing. Tehnologije u zvanju Magistra -----1
- Bachelor prehrambene tehnologije -----2
- Bachelor zdravstva, eko.-san.inženjerstvo -----2
- Doktor veterinarske medicine -----4
- Diplomirani iur. -----1
- Viši tehničar laboratorijske struke -----1
- Diplomirani ecc. -----1
- Prof. engleskog jezika -----1
- Srednja stručna sprema vezana za rad u laboratorijama -----15

Iz napred navedenog slijedi da Veterinarski zavod zapošljava 34 stalno zaposleno lice s odgovarajućom stručnom spremom , a prema sistematizaciji radnih mjesta unutar ustanove.

II – 3. Upravni odbor

Temeljem odredbi člana 83. Zakona o veterinarstvu u FBiH („Službene novine F BiH“, br. 46/00), upravljačku strukturu J.U. „Veterinarski zavod“ Bihać predstavlja Upravni odbor od tri člana i to:

- predstavnik Osnivača,
- predstavnik veterinarskih organizacija,
- predstavnik Zavoda.

Članove Upravnog odbora imenuje i razrješava Vlada USK-a, na prijedlog nadležnog Kantonalnog ministarstva. Njihov rad i ovlaštenja su regulirana Pravilima Zavoda i Poslovníkom o radu Upravnog odbora J.U. „Veterinarski zavod“ Bihać.

III – IV TEMATSKI DIO I KONTINUIRANI POSLOVI

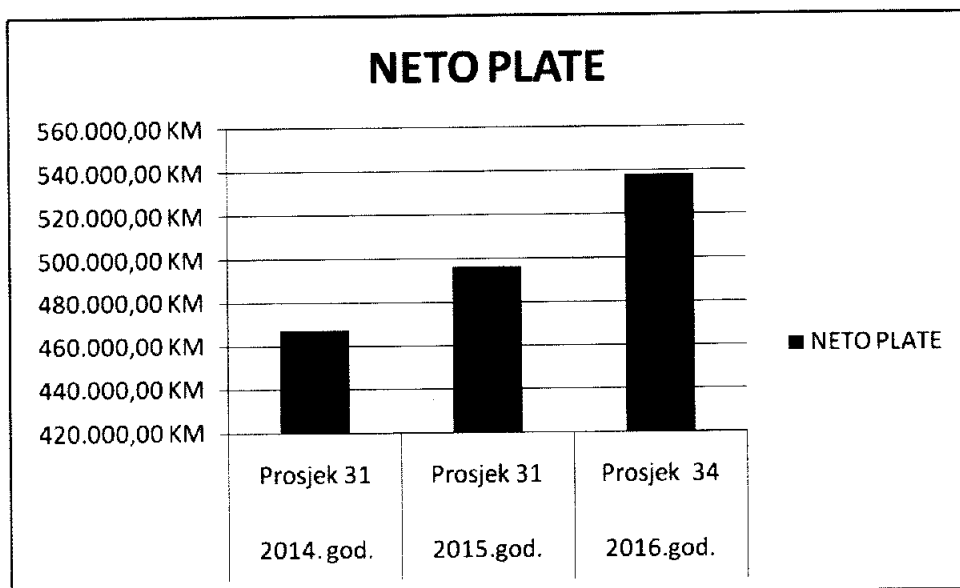
Pokazatelji govore u prilog činjenici da količina sredstava koja se izdvajaju u svrhu naknade uposlenika po osnovu neto plata na godišnjem nivou nisu zanemariva, što će biti evidentno i u narednoj 2017. godini, s obzirom na trenutni broj uposlenih u J.U. „Veterinarski zavod“ Bihać, a broj uposlenih je optimalan u odnosu na broj ovlaštenih metoda koje se izvode u Ustanovi.

Poređenja radi, i preglednosti, u donjoj tabeli su prikazani decidni i sublimirani podaci o neto plaćama za 2016.godinu, s uporednim pokazateljima iz 2014. i 2015. godine:

Tabela br.1.

GODINA	2014. god.	2015.god.	2016.god.
BROJ ZAPOSLENIH	Prosjek 31	Prosjek 31	Prosjek 34
NETO PLATE	467.243,23 KM	496.361,02 KM	538.002,58 KM

Grafikon br.1 Neto plate

A- R A Z R A D A

A-1. Postojeće stanje

U dosadašnjem periodu, Zavod je svoje aktivnosti usmjeravao na obezbjeđenje primjerenih uvjeta za rad i poslovanje, propisanih i naloženih od strane važećih zakonskih normi koje se odnose na djelokrug rada Zavoda s pripadajućim laboratorijama, kao i Zavoda u cjelini.

U punoj funkciji za sada se nalaze Odjel za epidemiologiju i zarazne bolesti s dvije laboratorije, Odjel za higijenu i tehnologiju namirnica sa svim pripadajućim laboratorijama, Odjel za kvalitetu sirovog mlijeka sa dvije laboratorije u funkciji, ali sad trenutno čekamo primjenu novog Zakona o Veterinarstvu koji u svom nacrtu predlaže potpunoma novi ustroj veterinarskih ustanova pa će biti potrebno u 2017 napraviti novu sistematizaciju u skladu sa ovim zakonom.

A-2. Ciljevi rada sa dinamikom realizacije

U smislu gore navedenog, stvorene su i stvaraju se pretpostavke za razvoj institucije sa aspekta djelovanja na poljima koja, u općem značenju riječi, podrazumijevaju ciljeve kvaliteta za 2017. Godinu, koja, sa aspekta standarda, su predočena u donjoj tabeli.

Tabela br. 2

CILJEVI KVALITETA za 2017.god.

R. br.	Cilj	Odgovorna osoba za provođenje	Rok za provođenje
1.	<i>Povećanje prihoda u odnosu na 2016. godinu</i> ➤ Zadržati prihode iz prethodne godine	Direktor, Načelnici odjela i Voditelji laboratorija	Kontinuirano
2.	<i>Zadovoljstvo kupaca..... Srednja ocjena min. 4.0</i> (u sistemu ocjena 1-5)	Načelnici odjela, Voditelji laboratorija i Menadžer sistema upravljanja	Kontinuirano
3.	<i>Reklamacije kupaca.....max 1 po laboratorijama</i> (mikrobiologija, serologija, hemija i sirovo mlijeko)	Načelnici odjela i Voditelji laboratorija	31.12.2017.
4.	<i>Nova tržišta</i> ➤ Zadržati postojeća tržišta i proširiti usluge kako na našem, tako i na drugim Kantonima u Federaciji BiH	Direktor	31.12.2017.
5.	<i>Nove ispitne metode</i> ➤ Zadržati kontinuitet uvođenja novih metoda prema zahtjevima standarda i tržišta	Direktor, Načelnici odjela i Voditelji	Kontinuirano

			laboratorija	
6.	<i>Oprema</i>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Nabavka opreme po laboratorijama, ovisno o zahtjevima tržišta i novih ispitnih metoda. ➤ Redovno održavanje, servisiranje i kalibriranje nove i postojeće opreme 	Direktor, Načelnici odjela i Voditelji laboratorija	Kontinuirano
7.	<i>Validacija i verifikacija ispitnih metoda</i>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Sve ispitne metode metode uskladiti sa standardom 17025 	Voditelji laboratorija	31.12.2017.
8.	<i>Investicije (radni prostori i infrastruktura)</i>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Proširenje radnog prostora 	Direktor	31.12.2017.
9.	<i>Osoblje – prijem novih zaposlenika.....</i> po potrebi		Direktor	31.12.2017.
10.	<i>Edukacija osoblja</i>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Interna.....po proceduri P-13 Eksterna.....po proceduri P.-13 	Direktor, Načelnici odjela i Voditelji laboratorija	31.12.2017.
11.	<i>Motiviranje zaposlenika:</i> Podizanje svijesti i entuzijazma kroz odgovarajuću edukaciju i poboljšanje uvjeta rada što je opisano u internim propisima Zavoda		Direktor	Kontinuirano
12.	<i>Korektivne akcije.....</i> max.5 po svakom laboratoriju (mikrobiologija, serologija, peradarstvo, hemija, sirovo mlijeko i rezidue)		Načelnici odjela, Voditelji laboratorija i laboranti	31.12.2017.
13.	<i>Preventivne akcije.....</i> min.2 po svakom laboratoriju (mikrobiologija, serologija, peradarstvo, hemija, sirovo mlijeko i rezidue)		Načelnici odjela, Voditelji laboratorija i laboranti	31.12.2017.
14.	<i>Međulaboratorijska ispitivanja.....</i> kontinuirano učestvovanje (mikrobiologija, serologija, peradarstvo, hemija, sirovo mlijeko i rezidue)		Voditelji laboratorija	31.12.2017.
15.	<i>Učestvovanje u međunarodnim PT šemama.....</i> prema četverogodišnjem planu PT-ja		Voditelji laboratorija	31.12.2017.
16.	<i>Nova ovlaštenja</i>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ F Ministarstvo PVŠ 	Direktor i Načelnici odjela	–
17.	<i>Izmjena skupa akreditacija.....</i> prema potrebama tržišta važećom zakonskom legislativom		Direktor, Načelnici odjela i Voditelji laboratorija	31.12.2017.
18.	<i>Usaglašavanje akata Zavoda sa važećom zakonskom legislativom.....</i> prema eventualnim potrebama		Direktor, Načelnici odjela i Voditelji laboratorija	31.12.2017.
19.	<i>Izdavanje stručnih i naučnih radova</i>		Direktor, Načelnici odjela i Voditelji laboratorija	31.12.2017.

20.	<i>Održavanje akreditacije ISO 17025 (BATA i HAA)</i>	Direktor, Menadžer sistema upravljanja, Načelnici odjela, Voditelji laboratorija i laboranti	Kontinuirano
-----	---	--	--------------

A-3. Aspekti okvirne dinamike realizacije s pojedinim koracima :

A.3.1. Proširenje laboratorijskih i uredskih kapaciteta

- Pokrenuti aktivnosti sa Vladom Kantona oko rješavanja prostornih kapaciteta zavoda,
- Započeti rekonstrukciju postojeće ili izgradnju nove zgrade na novoj lokaciji.

Predviđena rekonstrukcija ili izgradnja nove zgrade Zavoda, stvorit će osnovne preduvjete za razvoj laboratorija u praktičnom smislu riječi, što podrazumijeva poštivanje zakonom propisanih normi, ispunjavanje propisanih veterinarsko-zdravstvenih uvjeta u pogledu prostora, opreme i stručnog kadra (Pravilnik o uvjetima koje moraju ispunjavati veterinarske organizacije i ustanove u pogledu prostora, kadra i veterinarsko-tehničke opremljenosti, „Službene novine FBiH“, br.6/03), koji bi mogao udovoljiti trenutnim i budućim potrebama Ustanove, u odnosu na proširenje metoda i djelokruga rada, kao i usklađivanje postojećih metoda koje zahtijevaju rad po EU standardima, pa tako i novi prostor koji bi osigurao kvalitetno izvođenje istih. Ranijih godina, kako Vlada USK, tako i Skupština USK, donosila je zaključke o istom. Međutim, to nikad nije realizirano, stoga smo planirali za 2017 godinu sami sebi osigurati nedostatna sredstva za pomenuti projekat- kreditno zaduženje i realizirati na takav način planirano ili naći putem projekata trećeg sufinansijera koji prepoznaje bitnost postojanja ovakve ustanove, uz poštivanje svih propisanih normi za tu oblasti uz saglasnost osnivača to jest Vlade i Skupštine USK-a.

Rok: kontinuirano, januar-decembar 2017. godine.

A.3.2. Stavljanje u funkciju novih (predviđenih) odjela, laboratorija, nabavka laboratorijske opreme i uvođenje novih metoda:

- nabavka ili zamjena postojeće linije aparata za kontrolu kvaliteta sirovog mlijeka
- uvođenje nove metode u laboratorij za sirovo mlijeko
- pokretanje laboratorija za patomorfološku dijagnostiku,
- pokretanje službe za epizootologiju,
- pokrenutoj laboratoriji za parazitarne bolesti i bolesti riba i bolesti pčela staviti akcenat na potrebne metode
- uvođenje novih metoda u laboratorij za mikrobiologiju

- nabaviti novu spalionicu za animalni i ostali ne škodljivi otpad.
- formiranje tima za interventne epidemiološke potrebe,
- početak rada selektivnog centra za sivu pčelu – projekat “ BEE- promoted”
- uvođenje novih metoda odnosi se prevashodno na:

a/ odjeljenje za zarazne bolesti kroz formiranje i pokretanje laboratorije za PCR- metodu, uvođenje

i

pokretanje RVK-metode- Bruceloza, IBR/IPV (infektivni bovini rinotraheitis/infektivni pustularni vulvovaginitis, Mikoplazma galisepticum, Mikoplazma synoviae, Atipična kuga peradi, proširenje dijagnostike za ostale bolesti koje budu imali tržišnu osnovu iste akreditirani po standardima EU (implementirati OIE standarde). Laboratorij za invazivne bolesti, bolesti peradi, pčela i riba koji je sastavni dio ovog odjela akreditira će slijedeće analize na bolesti: Kolibaciloza, Stafilokokoza, Streptokokoza, Chlostridioza, Campylobacterioza, Trichomonijaza, Nozemoza, varoza, Akaroza, Etinoza, Tropileloza.

Pokrenuti laboratorij za patomorfološku dijagnostiku koji je sastavni dio ovog odjela, te istom obezbjediti prostor i repromaterijal za izvođenje dijagnostike.

b/ odjeljenje za higijenu namirnica, laboratorij za rezidue, kroz nabavku opreme i uvođenje novih metoda, za dijagnostiku **teških metala**, akreditacija istih po standardima EU, akreditirati metodu za određivanje vrsta mesa kod HAA, akreditirati metode na gasnom hromatografu za organohlorne i organofosforne pesticide

c/ odjel za kontrolu sirovog mlijeka, usavršiti metode, u pripadajućoj laboratoriji za bolesti mliječne žlijezde metode dovesti na viši nivo i pristupiti akreditaciji, uvesti novu metode dijagnostiku gravidnosti rasplodnih grla preko mlijeka

d/ laboratorij za fizikalno – hemijska ispitivanja proširiti za novo uvedene analize meda, te za meso i mlijeko proširiti uslugu za BAS ISO 2917- mjerenje PH, sadržaj kalcija AOAC 983.19, zatim metoda sadržaja hlorida, hidroksiprolina, škroba

e/ laboratorij za mikrobiologiju poboljšati sa 3 nove metode- horizontalna metoda za brojanje glukoronidaza pozitivne E.coli- tehnika najvjerojatnijeg broja, metodu za analizu vode dopuniti sa brojanjem Clostridium perfringens- uključujući i spore, metoda za Enterococcus spp., te u zavisnosti o objavljivanju nacionalnih standarda za pojedine matrikse uvesti i implementirati iste.

- usavršavanje postojećih metoda novim i njihovo usaglašavanje sa standardima EU.
- permanento poboljšavanje i održavanje akreditiranih metoda za izvođenje analiza, kroz ISO standarde.
- Stavljanje u rad nove opreme za kontrolu meda i pčelinjih proizvoda u sklopu projekta BEE - Promoted

Rok: kontinuirano, tokom cijele godine, u skladu sa finansijskim mogućnostima i zahtjevima tržišta.

A. 3.3. Stručno usavršavanje

Stručno usavršavanje nameće se kao oblatoran moment u funkcioniranju Zavoda kao naučno-dijagnostičke Institucije, čiji su kadrovi dužni pratiti najnovija naučna dostignuća i informacije iz djelokruga rada Zavoda i laboratorijskih kapaciteta, isto je definirano kroz:

- edukacije zaposlenika putem simpozija, konferencija, seminara i radnih sastanaka vezanim za oblast rada Odjela i pripadajućih laboratorija, kao i Općeg odjela u smislu praćenja seminara i obuka za računovodstveni sistem i sistem javnih nabavki
- edukacije zaposlenih u primjenjivanju zahtjeva uvedenih standarda EU .
- dodatno usavršavanje i obrazovanje kroz nabavku stručne literature, naučno-istraživački rad i postdiplomske studije iz navedenih oblasti.
- službene posjete institucijama sličnog ili istog djelokruga rada (veterinarski zavodi, veterinarski instituti, referentni laboratoriji, ovlašteni laboratoriji) na području BiH i šire.

Rok: kontinuirano, po potrebi, po pozivu i u skladu sa mogućnostima.

A.3.4. Povećanje broja zaposlenih

Uzimajući u obzir gore navedeno, planirane aktivnosti koje su opisane u tačkama 1.,2. i 3., povlače za sobom dodatni angažman novozaposlenih profila stručnjaka, a kojima postojeća struktura stručnog kadra nije u mogućnosti udovoljiti, što u krajnjoj konsekvenci ima za posljedicu povećanje ukupnog broja zaposlenih u J.U.“Veterinarski Zavod“ Bihać.

Naravno, pristup u planiranju i realizaciji moguće kadrovske strukture će biti krajnje oprezan, optimaliziran i prilagođen trenutnim potrebama i finansijskim mogućnostima Zavoda.

Sagledavajući realno stanje, kao i finansijski profil Zavoda, ovaj momenat će biti u izravnoj vezi s proširenjem kapaciteta i obima usluga i, svakako, u skladu s potrebama.

Rok: po obezbjeđenju materijalno-tehničkih i finansijskih preduvjeta, po potrebi, tokom cijele 2017. godine.

A.3.5. Ostale aktivnosti

U cilju nesmetanog, normalnog i zakonitog funkcioniranja J.U.“Veterinarski zavod“ Bihać, za 2017. godinu su planirani i drugi poslovi s osnovnom zadaćom zaokruženja jedne cjeline, a koji se sastoje u slijedećem:

- Izrada Izvještaja o radu i finacijskom poslovanju Zavoda za 2016. godinu
(rok: mart 2017. godine)
- Izrada Programa rada Zavoda za 2017. godinu
(rok: januar 2017.godine)
- Izrada mjesečnih, kvartalnih, polugodišnjih i godišnjih izvještaja nadležnim institucijama
(rok: mjesečno, kvartalno, polugodišnje , kraj 2017. godine)

- Kontinuiran rad na afirmaciji i unapređenju rada Zavoda kao dijagnostičke i naučne institucije
(rok: januar- decembar 2017. godine)
- Održavanje akreditacije od strane HAA- Hrvatske akreditacijske agencije i BATA-e kako bi naši izvještaji o ispitivanju bili validni izvan granica B i H.
(rok: januar- decembar 2017.godine)
- Aktivno učešće u naučnim projektima, objava naučno-istraživačkih radova
(rok: kontinuirano),
- Praćenje i implementacija važećih propisa iz oblasti javnih nabavki, praktična provedba procedura raspisivanja tendera i odabira najpovoljnijih ponuđača
(rok: prema usvojenom planu javnih nabavki, prema godišnjem planu nabavki za 2017. godinu),
- Izrada, izmjena i usaglašavanje normativnih akata, propisa i pravila iz nadležnosti Zavoda, njihovo praćenje i primjena (Pravilnik zaštite na radu, PPZ, Pravila zavoda, Pravilnik o radu, Pravilnik o unutrašnjoj sistematizaciji poslova i radnih mjesta, Pravilnik o platama i drugim naknadama uposlenih, Pravilnik o radu, Pravilnik o formiranju cijena, Cjenovnik usluga Zavoda, revizije itd.).
(rok: u skladu sa potrebom i važećim propisima),
- Održavanje Sistema upravljanja BAS EN ISO/IEC 17 025: 2006 i Sistema upravljanja kvalitetom
(rok: kontinuirano 2017.),
- Stručno i institucionalno povezivanje i suradnja Zavoda sa institucijama iste ili slične provenijencije, obrazovnim i naučnim ustanovama, nadležnim tijelima, ministarstvima, konstantna razmjena i transfer naučnih saznanja i stručnjaka
(rok: tokom cijele godine),
- Održavanje redovnih kolegija
(svakodnevno)
- priprema i održavanje usko specijaliziranih stručnih seminara i predavanja za veterinarske djelatnike, proizvođače i prerađivače kao i držaoce životinja,
(rok: kontinuirano, najmanje jedanput mjesečno),

Programski poslovi iz osnovne djelatnosti Zavoda utvrđeni su u tački IV Odluke o osnivanju J.U. "Veterinarski zavod" Bihać, članom 7. Zakona o izmjenama Zakona o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima uprave, članom 80. stav 3. i 81. stav 2. Zakona o veterinarstvu u FBiH i Zakonom o veterinarstvu BiH kao i Pravilima Ustanove br. 01-108-1/13 od 24.01.2013.godine, izmjenama i dopunama Pravilnika o radu (2013.), te izmjenama i dopunama Pravilnika o unutrašnjoj sistematizaciji poslova i radnih mjesta (2013).

Radi preglednosti i razumijevanja, u formi tabelarnog prikaza navedene su planirane aktivnosti za 2017.godinu svakog Odjela s pripadajućim laboratorijama J.U. „Veterinarski zavod“ Bihać, u skladu

s pravilnicima, uredbama i naredbama koje su nam u momentu podnošenja ovog plana bile na raspolaganju s obzirom da veliki dio posla u odjelu za epidemiologiju i zarazne bolesti zavisi od istih, te naprijed navedeno, kako slijedi:

Tabela br.3

ODJEL ZA HIGIJENU I TEHNOLOGIJU NAMIRNICA ANIMALNOG PORIJEKLA I VODE			
Redni broj	LABORATORIJ	KRATKO OBRAZLOŽENJE AKTIVNOSTI	ROK ZA PROVOĐENJE AKTIVNOSTI
1	3	3	4
	Laboratorij za mikrobiologiju hrane, vode i hrane za životinje	<ul style="list-style-type: none"> • u radu primjenjivati zakonsku i podzakonsku legislativu koja reguliše djelokrug rada pripadajućih laboratorija • u radu se pridržavati Akata ustanove • u radu se pridržavati načela dobre laboratorijske prakse, • planirati i organizirati rad i razvoj laboratorija u odnosu na djelatnost pripadajućih laboratorija, te uvesti nove metode • pratiti, analizirati i proučavati stanje analiziranih laboratorijskih pretraga (mlijeko i proizvodi od mlijeka, meso i proizvodi od mesa, med i proizvodi od meda, jaja, začini, stočna hrana i hrana za ribe, voda i dr.), 	kontinuirano kontinuirano
	Laboratorij za kontrolu kvaliteta hrane, vode, i predmeta opće upotrebe	<ul style="list-style-type: none"> • pratiti, analizirati i proučavati stanje analiziranih laboratorijskih pretraga (mlijeko i proizvodi od mlijeka, meso i proizvodi od mesa, med i proizvodi od meda, jaja, začini, stočna hrana i hrana za ribe, voda i dr.), • Dostavljati sačinjene izvještaje u urađenim analizama nadležnim za iste • Održavanje HAA (hrvatske akreditacijske agencije i BATA-e za pripadajuće metode ovog laboratorija kao i akreditirati novo uvedene • kvalitetom usluga, kroz uvedene metode u sve tri laboratorije proširiti poslovanje na područje FBiH • sačiniti planove i izvještaje o radu laboratorija sa urađenim internim i eksternim edukacijama 	do petnaestog u mjesecu, mjesečno kvartalno, polugodišnje, godišnje januar decembar 2017. kontinuirano
	Laboratorij za rezidue	<ul style="list-style-type: none"> • sve metode usaglasiti sa EU standardima tj. raditi ih po ISO standardima • metode za analizu rezidua u namirnicama i sirovinama koje nisu validirati i akreditirati, te proširiti na pesticide i teške metale što podrazumjeva i nabavku nove opreme • Učestvovati na međulaboratorijskom ispitivanju i PT testovima za sve uvedene metode • Pratiti nabavke po pripadajućim tenderima u odnosu na cijenu i kvalitet 	januar decembar 2017. godine jednom do dva puta na godinu i po potrebi češće tokom trajanja nabavke januar- decembar 2017. godine

Tabela br. 4.

ODJEL ZA KONTROLU KVALITETA SIROVOG MLIJEKA			
Redni broj	LABORATORIJ	KRATKO OBRAZLOŽENJE AKTIVNOSTI	ROK ZA PROVOĐENJE AKTIVNOSTI
1	2	2	4
	Laboratorij za kontrolu kvaliteta sirovog mlijeka;	<ul style="list-style-type: none"> raditi na daljnjem jačanju i osavremenjavanju analiza sirovog mlijeka u smislu zahtjeva standarda 17025, validacije, ringtestovi, PT testovi, edukacija i stručno usavršavanje osoblja laboratorija, uvođenje novih metoda rada i istraživanja, provoditi zahtjeve postojećih standarda, pratiti naučna dostignuća, učestvovati u projektima i naučno-istraživačkom radu sačiniti plan i izvještaje o radu laboratorija, sa urađenim internim i esterni edukacijama kvalitetom usluga proširiti poslovanje na područje FBiH. Održavanje HAA (hrvatske akreditacijske agencije I BATA-e za pripadajuće metode ovog laboratorija Pratiti nabavke po pripadajućim tenderima u odnosu na cijenu i kvalitet 	Kontinuirano tokom trajanja nabavke januar-decembar 2017. godine
	Laboratorij za bolesti mliječne žlijezde	<ul style="list-style-type: none"> Usavršiti rad laboratorija Akreditirati metode edukacija i stručno usavršavanje osoblja laboratorija sačinjavati planove i izvještaje o radu laboratorija, sa urađenim internim i eksternim edukacijama 	Januar- Decembar 2017. godine

Tabela br. 5

POSREDOVANJE U PROMETU NEKRETNIM PRAVNIM PREDMETIMA		POSREDOVANJE U PROMETU NEKRETNIM PRAVNIM PREDMETIMA		
Laboratorij za Serološka ispitivanja – dijagnostiku zaraznih bolesti životinja	<ul style="list-style-type: none"> • u radu primjenjivati zakonsku i podzakonsku legislativu koja reguliše djelokrug rada pripadajućih laboratorija • u radu se pridržavati Akata ustanove • u radu se pridržavati načela dobre laboratorijske prakse, • planirati i organizirati rad i razvoj laboratorija u odnosu na djelatnost pripadajućih laboratorija, • pratiti, analizirati i proučavati stanje analiziranih laboratorijskih pretraga pratiti kretanje i pojavu zaraznih bolesti i o tome praviti analize i izvještaje za nadležne službe Kantona, Federacije i Države • sačinjavati planove i izvještaje o radu laboratorija , • Uvesti nove metode ispitivanja i proširiti asortiman usluga, što zahtijeva obnovu postojeće opreme i nabavku nove. • Sve postojeće metode usaglasiti s metodologijom OIE liste, te iste izvoditi prema zahtjevima EU – standarda. • Održavati zahtjeve standarda 17025 i permanentno primjenjivati isti • edukacija i stručno usavršavanje osoblja laboratorija, uvođenje novih metoda rada i istraživanja, • sačinjavati planove i izvještaje o radu laboratorija , • pratiti, analizirati i proučavati stanje analiziranih laboratorijskih pretraga pratiti kretanje i pojavu zaraznih bolesti, i o tome praviti analize i izvještaje za nadležne službe Kantona, Federacije i Države • Pratiti nabavke po pripadajućim tenderima u odnosu na cijenu i kvalitet 	kontinuirano		
		kontinuirano		
		kontinuirano		
		do petnaestog u mjesecu, mjesечно kvartalno, polugo dišnje, godišnje		
		kontinuirano		
		kontinuirano		
		kontinuirano		
		<ul style="list-style-type: none"> • formiranje tima za hitne epidemiološke potrebe • kompletno opremanje takvog tima u smislu nabavke repromaterijala za rad istog • sačinjavati planove i izvještaje o radu laboratorija , • Nabavka vozila za potrebe istog 	tokom trajanja nabavke Januar- Decembar 2017. godine	
		Služba za epizootologij u	<ul style="list-style-type: none"> • u radu primjenjivati zakonsku i podzakonsku legislativu koja reguliše djelokrug rada pripadajućih laboratorija • u radu se pridržavati Akata ustanove • u radu se pridržavati načela dobre laboratorijske prakse, • obavljati kontinuiran nadzor nad peradarskom proizvodnjom , raditi savjetodavno u svrhu unapređenja i proširenja iste; • raditi na daljnjem jačanju i osavremenjavanju analiza za dijagnostiku bolesti kod životinja, 	Januar- decembar 2017

	<p>Laboratorij za patologiju, serologiju i mikrobiologiju u peradi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • raditi na proširivanju dijagnostike bolesti peradi; • proširiti obim dijagnostike novim metodama za bolesti riba i pčela • edukacija i stručno usavršavanje osoblja laboratorija, uvođenje novih metoda rada i istraživanja, • pratiti naučna dostignuća, učestvovati u projektima i naučno-istraživačkom radu • sačinjavati planove i izvještaje o radu laboratorija , • kvalitetom usluga proširiti poslovanje na područje FBiH. • Održavati zahtjeve standarda 17025 i permanentno primjenjivati isti <ul style="list-style-type: none"> • Pratiti nabavke po pripadajućim tenderima u odnosu na cijenu i kvalitet <ul style="list-style-type: none"> • Osigurati repromaterijal i aparate za izvođenje metoda • Uvesti nove (pripadajuće) metode po OIE standardu • Pribaviti Rješenje ovlaštenje za obavljanje uvedenih metoda. • Akreditirati naprijed navedeno <ul style="list-style-type: none"> • Osigurati prostor kako bi isti bio u skladu sa zahtjevima Zakonskih i podzakonskih akata koji regulišu tu oblast. • Uvesti pripadajuće metode(dokazivanje antigena virusa bjesnoće TFA) • Opremiti laboratorij sa potrebnim repromaterijalom i aparatima • Pribaviti Rješenja za obavljanje patomorfološke dijagnostike sa pripadajućim metodama 	
	<p>Laboratorij za bolesti pčela i riba</p>		
	<p>Laboratorij za patomorfologiju i dijagnostiku</p>		

B. OBEZBJEĐENJE SREDSTAVA ZA REALIZACIJU CILJEVA

Iz priloženih tabela je evidentno da planirane aktivnosti podrazumijevaju isključivo kontinuirano obavljanje poslova, iz domena Odjela i laboratorija, s ciljem ostvarenja vlastitih prihoda.

Naime, vlastiti prihodi će i u narednom periodu (2017.godini) predstavljati glavni izvor financiranja svih aktivnosti Zavoda, a obezbjeđivat će se kroz:

- naplatu usluga laboratorijskog ispitivanja uzoraka,
- naplatu usluga dijagnostičkog ispitivanja na zarazne i parazitarne bolesti,
- pružanjem usluga monitoringa i unapređenja zdravlja životinja i zdravstvene ispravnosti namirnica animalnog porijekla i dr.

Uzimajući u obzir da se bez novog prostora za smještaj planiranih laboratorija, njihovo opremanje, te rekonstrukcija postojećih laboratorija većina plana iz tehničkih i zakonom propisanih mjera neće biti moguće realizirati s toga će u 2017 godini strateški cilj i glavni plan biti pronalazak rješenja za isto. Jedan od načina za realizaciju naprijed navedenog, a u ovom trenutku najizgledniji jeste putem kreditnog zaduženja J.U. „ Veterinarski zavod „ Bihać. Neulaganje u laboratorije, kako u proširenje usluga, tako i u smislu opremanja istih novim aparatima, značilo bi stagnacija Ustanove i neprimjenjivanje stručnog znanja i potreba legislative, što bi J.U. „Veterinarski zavod“ Bihać dovelo do neudovoljavanja potreba tržišta odnosno sadašnjih i budućih komitenata, a samim tim i pad u prometu ustanove, odnosno opstanak iste jer svakodnevno se otvaraju kako privatne tako i državne laboratorije istog tipa. Istina daleko je naša ustanova od novootvorenih i puno truda treba uložiti i finacijskog ulaganja da bi te ustanove postigle naš nivo, međutim nama nije u cilju niti je u skladu sa propisanom legislativom kada je u pitanju prostorni kapacitet da ostanemo na istom nivou.

B.1. Očekivani efekti

Kroz program rada, programiranje i realizaciju zadatih ciljeva za očekivati je i postizanje konačnih rezultata i efekata rada Zavoda. Iste ćemo pokušati prezentirati na dva načina (forme) :

a/ kvalitativno:

- kroz pružanje dijagnostičkih usluga dati doprinos u sagledavanju opće slike i stanja u oblasti prisustva i determinacije zaraznih i parazitarne bolesti domaćih životinja i ljudi s ciljem praćenja aktuelne epidemiološke situacije na području USK-a i šire, uz istovremeno uzimanje aktivne uloge u suzbijanju istih,
- kroz pružanje laboratorijskih usluga ocjene mikrobiološke, fizikalno-hemijske i rezidualne kvalitete u smislu higijensko-zdravstvene ispravnosti namirnica animalnog porijekla, vode i predmeta opće upotrebe, prezentirati javnosti, tržištu i nadležnim organima kvalitetnu sliku stanja u ovoj oblasti s ciljem poduzimanja adekvatnih mjera i postupaka za sprečavanje pojavljivanja i prevenciju posljedičnih alimentarnih intoksikacija i drugih alimentarnih oboljenja jedinki ili šire populacije stanovništva,